

BBY 206
Bilginin Organizasyonu Uygulama II
Ders Notları

Prof. Dr. Bülent YILMAZ
Arş. Gör. Nevzat ÖZEL

Dewey Onlu Sınıflama Sistemi

- DOS, 1.ciltte 7 tane tabloyu bünyesinde bulundurur.
- Amaç: Sınıflama cetvellerindeki sınıf numaralarına tablo numarası ekleyerek konuların ayrıntılandırılmasıdır.
- Dikkat edilmesi gereken tablo numaraları tek başına hiçbir anlam ifade etmez. Tablo numaraları tek başına kullanılamaz ve mutlaka şemalardan (2. ve 3.cilt) gelen ana konu numaralarına eklenir.

Dewey Onlu Sınıflama Sistemi

- 1.Tablo: Standart alt bölümler
- 2.Tablo: Coğrafi alanlar, dönemler, kişiler
- 3.Tablo: Tek tek edebiyatlar
- 4.Tablo: Tek tek dillerin alt bölümleri
- 5.Tablo: Irksal, etnik, ulusal gruplar
- 6.Tablo: Diller
- 7.Tablo: İnsan grupları

1.Tablo: Standart alt bölümler

- DOS sistemi, hemen her disiplini ilgilendirebilecek standart konuları (sözlükler, ansiklopediler, bilimsel ilkeler v.b) 1.tabloda bir arada toplamıştır.
- Örneğin;
Kimya sözlüğü (540.03)
 - Kimya 540 (Ana konu numarası)
 - Sözlük -03 (T1 numarası)

2.Tablo: Coğrafi alanlar, dönemler, kişiler

- DOS sisteminde, ülkelere yönelik alt bölümler (Türkiye, Fransa, İspanya v.b) 2.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Türkiye'de ücretler (331.295 61)
 - Ücretler 331.29 (Ana konu numarası)
 - Türkiye -561 (T2 numarası)

3.Tablo: Tek tek edebiyatlar

- DOS sisteminde, ülkelerin edebiyatları (Türk edebiyatı, İngiliz edebiyatı v.b) 3.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Türk edebiyatında şiir (813)
 - Türk edebiyatı 810 (Ana konu numarası)
 - Roman ve hikaye -3 (T3 numarası)

4.Tablo: Tek tek dillerin alt bölümleri

- DOS sisteminde, dillere yönelik alt bölümlerler (Türk dili, Alman dili, İngiliz dili v.b.) 4.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Türk dilinin fonetiği (411.5)
 - Türk dili 410 (Ana konu numarası)
 - Fonetik -15 (T4 numarası)

5.Tablo: Irksal, etnik, ulusal gruplar

- DOS sisteminde, ırksal, etnik ve ulusal gruplara yönelik alt bölümler (Türkler, İtalyanlar, Norveçliler v.b.) 5.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Türklerde seramik sanatları (738.943 5)
 - Seramik sanatları 738 (Ana konu numarası)
 - Türkler -943 5 (T5 numarası)

6.Tablo: Diller

- DOS sisteminde, dillere yönelik alt bölümler (Türkçe, İtalyanca, İspanyolca v.b.) 6.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Fransızca dini kitap çevirileri (220.541)
 - Dini kitap çevirileri 220.5 (Ana konu numarası)
 - Fransızca -41 (T6 numarası)

7.Tablo: İnsan grupları

- DOS sisteminde, mesleklere ve insan gruplarına yönelik alt bölümler (Kimyacılar, Matematikçiler, Öğretmenler, Öğrenciler v.b.) 7.tabloda bir arada toplanmıştır.
- Örneğin;
Bilgi yöneticilerinin ücretleri (331.290 92)
 - Ücretler 331.29 (Ana konu numarası)
 - Bilgi yöneticileri -092 (T7 numarası)

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- Sınıflama şemalarında bulunan bir konu numarasına tablo numarası eklenirken, ana konu numarasının altındaki açıklama dikkatlice okunur. Ana numaranın tablo numarası eklemek için izin verip vermediği kontrol edilir.
- Örneğin;
330.91-99 Ekonomik koşullar
Temel numara olan 330.9'a 2.tablodan 1-9 notasyonu ekleyiniz.

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- 1.Tablo: Standart alt bölümler (izinsiz)
- 2.Tablo: Coğrafi alanlar, dönemler, kişiler (izinle veya anahtar numara ile)
- 3.Tablo: Tek tek edebiyatlar (izinle)
- 4.Tablo: Tek tek dillerin alt bölümleri (izinle)
- 5.Tablo: Irksal, etnik, ulusal gruplar (izinle veya anahtar numara ile)
- 6.Tablo: Diller (izinle)
- 7.Tablo: İnsan grupları (izinle veya anahtar numara ile)

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- Eğer böyle bir ifade (izin) yoksa 2, 5 ve 7.tablolar için anahtar numara kullanılarak tablo eklemesi yapılabilir.

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- 2.Tablo: Coğrafi alanlar, dönemler, kişiler

Anahtar numara: 09

- 5.Tablo: Irksal, etnik, ulusal gruplar

Anahtar numara: 089

- 7.Tablo: İnsan grupları

Anahtar numara: 024

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- Örneğin;
Türkiye'de merkez bankalar₁
 - 332.11 Merkez bankalar₁ (ana konu numarası)
 - -561 Türkiye (T2 numarası)
 - -09 (T2 için anahtar numara)
- 332.11 ana konu numarasıdır, ilgili şemada bu numaranın alt kısmında açıklama (izin) olup olmadığına bakılır. Olmadığı görüldüğünde
 - 332.11+09+561
 - 332.110 956 1

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- Örneğin;
Türklerin evlilik törenleri
 - 306.81 Evlilik törenleri (ana konu numarası)
 - -943 5 Türkler (T5 numarası)
 - -089 (T5 için anahtar numara)
- 306.81 ana konu numarasıdır, ilgili şemada bu numaranın alt kısmında açıklama (izin) olup olmadığına bakılır. Olmadığı görüldüğünde
 - 306.81+089+943 5
 - 306.810 899 435

DOS Sisteminde tablo numarası eklemek için izin verme

- Örneğin;
Başbakanların fiziksel sağlıkları
 - 613.7 Fiziksel sağlık (ana konu numarası)
 - -351 3 Başbakanlar (T7 numarası)
 - -024 (T7 için anahtar numara)
- 613.7 ana konu numarasıdır, ilgili şemada bu numaranın alt kısmında açıklama (izin) olup olmadığına bakılır. Olmadığı görüldüğünde
 - 613.7+024+351 3
 - 613.702 435 13

Standart alt bölümler

- 330 Ekonomi

330.1-.9 Standart alt bölümler

330.01-.09 Standart alt bölümler

330.001-.009 Standart alt bölümler

330.000 1-.000 9 Standart alt bölümler

Ana konu numarasının altında standart alt bölümlenmenin nasıl yapılacağı yukarıdaki ifadelerle belirtilir. Eklèmeler burada kullanılan 0 sayısının dikkate alınarak yapılır.

Standart alt bölümler

- Örneğin;
- Türkiye ekonomisi
- 330.001-.009 Standart alt bölümler
 - 330 Ekonomi (Ana konu numarası)
 - -561 Türkiye (T2 numarası)
 - -09 (T2 Anahtar numara)
- 330.009 561
- Bu örnekte standart alt bölümlere iki 0'dan oluştuğu için ana konuya iki 0 konulduktan sonra anahtar numara ve tablo numarası eklenir.

Standart alt bölümler

- Örneğin;
- Türkiye ekonomisi
- 330.000 1-.000 9 Standart alt bölümler
 - 330 Ekonomi (Ana konu numarası)
 - -561 Türkiye (T2 numarası)
 - -09 (T2 Anahtar numara)
- 330.000 956 1
- Bu örnekte standart alt bölümlerme üç 0'dan oluştuğu için ana konuya üç 0 konulduktan sonra anahtar numara ve tablo numarası eklenir.

Standart alt bölümler

- Bu noktada dikkat edilmesi gereken, standart alt bölümler için 0 uygulama, sadece ilgili ana konu numaras_{1n1} ilgilendirir. Arkasından gelen diğer numaralar₁ ilgilendirmez.
- 330.001-009 Standart alt bölümler
 - Sadece 330 numaras_{1n1} ilgilendirir.
 - 330.124, 331.1 v.b diğer numaralar₁ ilgilendirmez.

BBY 206
Bilginin Organizasyonu Uygulama II
Ders Notları

Prof. Dr. Bülent YILMAZ
Arş. Gör. Nevzat ÖZEL